Dosarul nr. 2a-3062/25 (2-22034768-02-2a-28082025)
Prima instanţă: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător Badan-Melnic Eleonora

D E C I Z I E

03 februarie 2026 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele completului, judecătorul Dimitriu Serghei
Judecătorii Bolocan Elena şi Gîrleanu Violeta
Grefier Andriuța Cristina

Examinând în şedinţă publică apelul declarat de Bouroș Ludmila, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 15 octombrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bouroș Ludmila către Perciun Vladimir, autoritatea publică care expune concluzii – Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani mun. Chișinău, privind stabilirea locului de trai al copilului minor,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei.

1. La data de 14 martie 2022 reclamanta Bouroș Ludmila, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Perciun Vladimir, autoritatea publică care expune concluzii - Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori ***** și *****, cu bunica pe linie maternă Bouroș Ludmila și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei, pensia de întreținere pentru copiii minori Perciune Delia-Paola și Perciune Elizabet în sumă de 2 500 lei pentru fiecare copil.
2. În motivarea cererii depuse, reclamanta a indicat că, de către Rudenco-Perciun Lilia a fost depusă la Judecătoria Chişinău, sediul Centru cerere de chemare în judecată împotriva lui Perciun Vladimir, cu privire la desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copiilor minori, la momentul depunerii prezentei cereri de judecată cauza respectivă aflându-se în procedura judecătorului Manole Grigore.
3. Susține reclamanta că la data de *****, Rudenco-Perciun Lilia a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces cu seria ***** din 02.06.2020. Urmare a faptului dat, la momentul actual, tutela asupra copiilor minori *****, a.n.***** şi *****, a.n. ***** nu este instituită, atât copiii cât şi bunica Bouroş Ludmila locuiesc împreună pe adresa mun. Chişinău, *****.
4. Invocă reclamanta că reieșind din faptul că la momentul dat, tutela asupra copiilor minori *****, a.n.***** şi *****, a.n. ***** nu este instituită, pentru a exclude atitudinea negativă a tatălui Perciun Vladimir față de copii, solicită de a stabili locul de trai a copiilor minori *****, a.n.***** şi *****, a.n. *****, cu bunica Bouroş Ludmila, pe adresa mun. Chişinău, *****. Mai solicită reclamanta de a încasa din contul lui Perciun Vladimir în beneficiul bunicii Bouroş Ludmila, pensia de întreținere pentru copii minori *****, a.n.***** şi

*****, a.n. ***** în cuantumul enunțat.

5. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2023 procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Bouroș Ludmila împotriva lui Perciun Vladimir, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani, cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, a fost încetat.
6. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2023 a fost admis recursul declarat de Bouroș Ludmila, reprezentată de avocatul Balmuș Ștefan. S-a casat integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 februarie 2023, cu restituirea cauzei spre rejudecare, în aceiași instanță și același complet de judecată.
7. La data de 08 martie 2024 Bouroș Ludmila, reprezentată de avocatul Balmuș Ștefan a formulat cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea deciziei Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Rîșcani prin care a fost stabilit locul de trai a copilului minor ***** cu tata Perciun Vladimir, și emiterea unei noi hotărâri prin care să se dispună stabilirea locului de trai a copiilor minori ***** și *****, cu bunica pe linie maternă, Bouroș Ludmila, unde și locuiesc în prezent (f. d. 189 Vol. I).
8. La data de 24 septembrie 2024 Bouroș Ludmila, reprezentată de avocatul Balmuș Ștefan a formulat cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând emiterea unei hotărâri prin care să fie stabilit locul de trai a copilului minor *****, cu bunica pe linie maternă, Bouroș Ludmila (f. d. 226 Vol. I).
9. *Reprezentantul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani mun. Chișinău* la data de 19 septembrie 2022 a depus *referință* asupra cererii de chemare în judecată, menționând că au discutat telefonic cu tatăl Perciun Vladimir, care la momentul respectiv se afla peste hotarele țării, însă ține legătura cu copiii și are relații paterne foarte bune cu fiicele sale. Totodată, reprezentanții autorității au indicat că sunt în imposibilitate de a se expune referitor la determinarea domiciliului copiilor minori, ***** și *****.
10. *Intimatul Perciun Vitalie a depus referință asupra cererii de chemare în judecată la data de 29 septembrie 2022.*
11. În motivarea acesteia a indicat că după decesul mamei copiilor minori, unicul reprezentant legal al acestora este tatăl Perciun Vladimir. Prin prisma drepturilor conferite de art. 133 alin. (2) al Legii privind protecția specială a copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți nr. 140/2013, custodele Bouroș Ludmila nu are dreptul de a solicita evaluarea psihologică a copiilor minori ***** și *****. Persoana care a solicitat evaluarea psihologică a copiilor nu avea asemenea împuterniciri, astfel că acest act nu poate servi drept înscris probatoriu în prezenta cauză.
12. A menționat că potrivit Raportului nr. 100/20 din 04 septembrie 2020, s-a constatat că „Dezvoltarea copilului ***** corespunde vârstei. Starea psiho-emoțională a copilului este favorabilă. Se evidențiază legătura emoțională strânsă între tată și copil. Alături de tatăl său, copilul se simte în siguranță, manifestă interes în activități, precum și încredere în sine (...) Se relevă un atașament puternic al acesteia față de tatăl său". În urma examinării psihologice a lui Perciun Vladimir nu s-a depistat comportament agresiv sau tendință spre violență. În urma evaluării psihologice și a analizei stării psiho-emoționale a copilului *****, nu s-au depistat trăsături specifice aplicării violenței fizice/psihice, verbale/nonverbale de către tatăl Perciun Vladimir asupra acesteia. Referitor la legătura acesteia cu bunica, s-a evidențiat că pentru copil bunica nu are un rol important. Atașamentul puternic față de tată și lipsa interesului față de bunica Ludmila se confirmă și prin răspunsurile copilului la întrebările

adresate de psiholog.

13. A susținut pârâtul că înscrisurile confirmă suplimentar atașamentul minorei Elizabet de tatăl Perciun Vladimir, că aceasta dorește să locuiască împreună cu tata și sora sa *****, lipsind astfel orice acte de violență asupra copiilor.
14. În ședința de judecată a fost audiată minora Perciune Elizabet, explicațiile fiind consemnate în procesul-verbal al ședinței din 16 iulie 2024 (f. d. 222 Vol. I).

Poziția instanței de fond.

15. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 octombrie 2024 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată formulată de Bouroș Ludmila către Perciun Vladimir, autoritatea publică care expune concluzii - Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani mun. Chișinău, privind stabilirea locului de trai al copilului minor.
16. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut, cu referire la materialele cauzei că în speță lipsesc temeiurile de fapt și de drept pentru acțiunea formulată de Bouroș Ludmila, ori, întrucât mama minorei ***** este decedată, tatăl Perciun Vladimir rămâne unicul părinte în viață și, implicit, unicul reprezentant legal al minorei *****. Perciun Vladimir, în calitate de părinte a delegat drepturile și obligațiile sale părintești bunicii de pe linie maternă a copilului său *****, fără a-și afecta însă drepturile sale părintești.
17. Instanța de fond a atras atenția asupra faptului că solicitarea de stabilire a locului de trai al copilului cu reclamanta, reprezintă o formulă improprie legii materiale, ținând cont de faptul că locul de trai al copiilor nu poate fi determinat printr-o hotărâre judecătorească, iar în condițiile particulare ale speței, minora ***** are locul de trai la custodele său, bunica Bouroș Ludmila, la momentul examinării cauzei. Astfel, în speță, nu există un conflict parental, ci o situație generată de circumstanțe obiective, respectiv de plecarea tatălui peste hotare și necesitatea instituirii unei custodii în privința fiicei sale *****. Cu toate acestea, tatăl nu a renunțat la exercitarea drepturilor părintești și nu a fost decăzut din aceste drepturi în condițiile legii, continuând să se implice în viața copiilor și să asigure întreținerea acestora, implicit în ceea ce o privește pe fiica Elizabet.
18. A făcut referire prima instanță la prevederile art. 6 lit. g) și art. 13 din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, *care indică că un copil este considerat separat de părinți numai dacă ambii părinți lipsesc sau dacă părintele unic nu poate îndeplini obligațiile părintești*. În speță însă, tatăl nu a fost decăzut din dreptul de a-și exercita drepturile părintești, astfel că situația juridică a minorei nu poate fi tratată ca o separare de părinți (unicul părinte în viață) în sensul legii. Ținând cont de interesul superior al copilului, de dispozițiile legale incidente și de faptul că tatăl este unicul părinte în viață și unicul reprezentant legal al copiilor, instanța a constatat că stabilirea domiciliului copiilor la bunica maternă nu este justificată din punct de vedere juridic, întrucât tatăl are dreptul și obligația de a decide domiciliul acestora.
19. A mai constatat instanța că între părți nu există un litigiu legat de locul de trai al copilului *****, condițiile de întreținere a acestuia, comunicarea cu rudele apropiate, educația copilului în familie și în instituțiile de învățământ etc.. Copilul locuiește cu reclamanta în temeiul custodiei instituite prin *****. Prin urmare, nu există niciun temei pentru instanța de judecată de a interveni în exercitarea drepturilor părintești ale lui Perciun Vladimir în raport cu fiica sa *****, în partea legată de determinarea domiciliului acesteia, prerogativă care se determină distinct de alte drepturi referitoare la ocrotirea minorilor (cum ar fi cel de

instituire a custodiei).

Solicitarea apelantului:

20. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 octombrie 2024 Bouroș Ludmila, reprezentată de avocatul Balmuș Ștefan a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Argumentele părților.

21. *În susținerea apelului*, apelanta a indicat că hotărârea instanței de fond este una pripită, neîntemeiată, emisă cu încălcări şi pasibilă anulării, ori instanța nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate de şi în interesul reclamantei.
22. Susține apelanta că instanţa s-a limitat evaziv la simpla definiție a cuvântului custodie, fără a da apreciere impedimentelor, create prin instituirea abuzivă de către Direcția de protecție a drepturilor copilului Rîșcani, mun. Chişinău a acestui statut față de Bouroș Ludmila. Instanţa a ignorat poziția copilului *****, născută în *****, cu referire la dorința de a i se stabili locul de trai cu bunica pe linie maternă, ori poziţia expusă de copilul minor ***** este una esențială la aprecierea locului de trai de către instanţă, astfel au fost ignorate normele legislației în vigoare la acest capitol, cât şi interesele primordiale ale copilului minor.
23. Mai susține apelanta că pe rolul instanțelor de judecată se află şi cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bouroș Ludmila şi ***** împotriva lui Perciun Vladimir, privind decăderea soțului supraviețuitor Perciun Vladimir din dreptul de a moșteni după decesul soției sale, Rudenco-Pierciun Lilia, care a avut loc la data de *****, ori intenția adevărată a lui Perciun Vladimir este de a înstrăina cotele-părţi ce aparțin copiilor ***** şi *****, motiv din care şi se opune stabilirii locului de trai a copilului *****, născută în *****, cu bunica pe linie maternă Bouroș Ludmila. De asemenea, textul integral al hotărârii reflectă doar argumentele expuse de pârât, fără a fi luate în considerație poziţiile expuse de Bouroș Ludmila, cât şi nemijlocit de către copilul *****, născută în *****, iar prin expunerile nominalizate, instanţa de judecată nu ar fi expus realitatea la zi.
24. În termenul stabilit de instanța de apel, nu a parvenit *referință la cererea de apel*.
25. În ședința instanței de apel, reprezentantul intimatului Perciun Vitalie, avocatul Digore Corina a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind una legală și întemeiată, relevând că tatăl copiilor lucrează în Sudan, la o companie de extragere a petrolului tatăl fiind reprezentantul legal al copiilor, relevă că bunica apelantă consideră că dacă se va stabili domiciliul copilului cu ea, va putea să decadă de dreptul la moștenire pe intimat.
26. Reprezentantul apelantei Bouroș Ludmila, avocatul Balmuș Ștefan a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa, iar restul participanților nu s-au prezentat, fiind citați legal.

Aprecierea instanței de apel.

27. *Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat ca fiind neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele considerente.*
28. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă*

instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alți participanți la proces".

29. Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.*
30. Completul de judecată reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
31. Potrivit recomandărilor Avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivare şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
32. Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).
33. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.*
34. În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*
35. Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru, ținând cont că obiect al prezentului apel, așa cum rezultă din instrumentul respectiv de atac, reprezintă dezacordul integral al apelantului cu hotărârea primei instanțe, în partea soluției date, neobiectând parțial circumstanțele de fapt stabilite prin hotărârea contestată, exprimând în esență criticile asupra constatărilor primei instanțe ce țin de neîntrunirea condițiilor/temeiurilor de stabilire a domiciliului copilului minor cu apelanta, astfel se va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în limitele respective.
36. Astfel, probatoriul administrat în speță atestă că din căsătoria defunctei Rudenco-Perciun Lilia și a pârâtului Perciun Vladimir, au rezultat doi copii - ***** (născută la *****) și ***** (născută la *****). După decesul fostei sale soții, Perciun Vladimir a solicitat instituirea custodiei asupra fiicei ***** în favoarea bunicii materne Bouroș Ludmila, motivul fiind intenția acestuia de a pleca peste hotare împreună cu fiica sa mai mică *****. În acest scop, au fost întocmite declarațiile din 11 septembrie 2020 semnate de ***** și de Bouroș Ludmila.

37. După cum s-a mai constatat, prin *****, emisă de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani, s-a stabilit custodia în privința minorei ***** în favoarea lui Bouroș Ludmila (f.d.28 verso). La data de 09 octombrie 2020 Bouroș Ludmila a depus o cerere în adresa Direcției pentru protecția drepturilor copilului Râșcani, mun. Chișinău prin care a solicitat dispunerea examinării repetate în comisie, a posibilității transmiterii minorei ***** în custodia bunicii pe linie maternă Bouroș Ludmila. Prin răspunsul Direcției nr. B-466/20 din 29 octombrie 2020, s-a reiterat că Comisia pentru protecția copilului a examinat cererea lui Perciun Vladimir, tata, cu privire la instituirea custodiei copilului *****, ținând cont de opinia copilului ***** care și-a exprimat dorința să rămână în custodia bunicii sale materne Bouroș Ludmila, iar copilul ***** a preferat să plece cu tatăl peste hotare. În același răspuns s-a menționat suplimentar, că din comunicarea cu Perciun Vladimir s-a confirmat că Elizabet este în grija dumnealui și că la momentul respectiv ambii se aflau peste hotare, iar Elizabet comunica cu sora mai mare și bunica prin aplicația WhatsApp.
38. La data de 20 septembrie 2022 Perciun Vladimir a depus o cerere în adresa Direcției pentru protecția drepturilor copilului Râșcani, mun. Chișinău prin care a solicitat instituirea custodiei asupra fiicei ***** de către bunica sa pe linie maternă Bouroș Ludmila, deoarece este încadrat în câmpul muncii peste hotare, pentru perioade ce depășesc două luni. Astfel, la data de pe 04 septembrie 2020 a fost întocmit Raportul psihologului nr. 100/20, potrivit căruia a fost stabilit că nivelul de dezvoltare a copilului ***** corespunde vârstei, aceasta arată corespunzător vârstei, pronunță corect numele/prenumele sale, vocabularul este bogat, volumul cunoștințelor generale corespunde vârstei, concentrația, atenția sunt bune, autoaprecierea este adecvată, starea psiho-emoțională este favorabilă. Datele obținute atestă un atașament puternic al fetiței față de tatăl Perciun Vladimir. Copilul nu manifestă interes față de bunica Bouroș Ludmila. Perciun Vladimir nu manifestă atitudine agresivă și nu manifestă tendință spre violență. Din cele expuse în cadrul examinării cauzei, Perciun Vladimir a confirmat că lucrează în afara țării, menținând în același timp relații bune cu copiii săi, iar în perioada concediilor revine în Republica Moldova pentru a-și îndeplini obligațiile părintești.
39. Se reține și faptul că, în ședința de judecată a fost audiată minora Perciune Elizabet, explicațiile fiind consemnate în procesul-verbal al ședinței din 16 iulie 2024 (f. d. 222 Vol. I). În esență a opinat că, dacă tatăl său ar fi în Moldova, mai mult cu bunica i-ar plăcea să se afle, deoarece este și sora mai mare cu ele, tatăl său transferă surse financiare de peste hotare.
40. La dosar a fost anexat și Raportul de evaluare psihologică nr. 02 din 8 aprilie 2021, executat de psihologul clinician Mamaliga Larisa, în privința *****, care la momentul respectiv era minoră, dar întrucât aceasta a împlinit majoratul și pretențiile în privința acesteia au decăzut prin concretizarea cerințelor, instanța de judecată justificat nu s-a referit la concluziile din raportul respectiv, lipsa pertinenței fiind justificată și prin concluziile peremptorii ce țin de cererea privind stabilirea domiciliului copiilor cu bunica.
41. Totodată, la examinarea cauzei în fond s-a mai constatat, că potrivit Avizului nr. 0-102 din 23 mai 2024 al Direcției pentru protecția drepturilor copilului Râșcani, mun. Chișinău, la data întocmirii acestuia, bunica Bouroș Ludmila locuia împreună cu nepoatele sale ***** și ***** în locuința sa de 70 m.p., în care sunt condiții bune de trai. Veniturile dnei Bouroș Ludmila sunt bune. Copii fac studiile la *****. Elizabet este elevă în clasa a VI, face ore suplimentare la limba engleză, limba rusă, pictură, canto. Concluzia Comisiei pentru protecția copilului din 6 cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului Râșcani, mun.

Chișinău este că reclamanta dispune de condiții bune pentru creșterea și dezvoltarea copiilor.

42. Drept urmare a celor constatate, instanța de fond în mod just a stabilit că acțiunea cu privire la stabilirea domiciliului copilului ***** cu bunica sa de pe linie maternă Bouroș Ludmila, care are custodie asupra ei la momentul examinării cauzei potrivit ***** a Direcției pentru protecția drepturilor copilului Râșcani, mun. Chișinău este una neîntemeiată, pornind de la situația de fapt constatată raportată corect la normele de drept aplicabile.
43. În acest context, potrivit art. 61 din Codul Familiei al Republicii Moldova, drepturile şi interesele legitime ale copiilor sunt apărate de către părinții lor. *Părinţii sunt reprezentanţii legali ai copiilor lor şi acţionează în numele lor în relaţiile cu toate persoanele fizice şi juridice*, inclusiv în autorităţile administraţiei publice şi instanţele judecătoreşti, fără a avea nevoie de împuterniciri speciale. Părinții sunt în drept să-şi delege parţial drepturile şi obligaţiile privind creşterea, îngrijirea şi educaţia copilului unui custode, prin depunerea unei cereri la autoritatea tutelară locală, conform procedurii stabilite de legislaţie. În acest caz, părinţii rămân a fi reprezentanţii legali ai copilului, iar custodele exercită atribuţii de responsabil legal al copilului, în condiţiile legislaţiei. În cazul existenţei unor conflicte de interese între părinţi şi copii, acestea se soluţionează prin decizia autorităţii tutelare locale de la locul aflării copilului, care poate fi atacată pe cale judecătorească, interesele copiilor, în acest caz, fiind reprezentate de către autoritatea tutelară teritorială.
44. Reieșind din cele enumerate mai sus și având în vedere că mama minorei ***** este decedată, tatăl Perciun Vladimir este unicul părinte în viață și unicul reprezentant legal al minorei *****. Faptul că Perciun Vladimir, în calitate de părinte a delegat drepturile și obligațiile sale părintești bunicii de pe linie paternă a copilului său *****, nu afectează în nici un mod drepturile sale părintești, acestea fiind valabile în virtutea legii.
45. În conformitate cu art. 63 din Codul Familiei, *domiciliul copilului minor este la părinții săi. În situația în care părinții nu locuiesc împreună, domiciliul copilului se determină de comun acord între aceștia sau, în caz de neînțelegere, de către instanța de judecată*. Astfel la caz, se constată că minora ***** se află cu locul de trai la momentul de față, la custodele său, fapt condiționat de plecarea tatălui său peste hotare la muncă, care de fapt, nu a renunțat la exercitarea drepturilor părintești și nu a fost decăzut din aceste drepturi în condițiile legii, continuând să se implice în viața copiilor și să asigure întreținerea acestora, implicit în ceea ce o privește pe fiica Elizabet.
46. În aceiași ordine de idei, instanţa de apel reține și prevederile art. 6 lit. g) și art. 13 din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, care menționează că, *un copil este considerat separat de părinți numai dacă ambii părinți lipsesc sau dacă părintele unic nu poate îndeplini obligațiile părintești*. La caz însă, tatăl nu a fost decăzut din dreptul de a-și exercita drepturile părintești, astfel că situația juridică a minorei nu poate fi tratată ca o separare de părinți (unicul părinte în viață) în sensul legii. În acest fel, reieșind din faptul că tatăl este unicul părinte în viață și unicul reprezentant legal al copiilor, stabilirea domiciliului copiilor la bunica maternă nu este justificată din punct de vedere juridic, întrucât tatăl are dreptul și obligația de a decide domiciliul acestora.
47. Drept urmare a celor menționate mai sus, instanța de apel va respinge și argumentele apelantei precum că Perciun Vitalie se opune stabilirii locului de trai a copilului *****, deoarece are drept scop înstrăinarea cotelor-părți ce aparțin copiilor, ori în acest sens de către apelantă nu au fost prezentate careva probe relevante, iar aceste argumente nici nu sunt relevante prin prisma prevederilor legale incidente speței.

48. Argumentele invocate în apel, cu privire la faptul că prima instanţă s-a limitat evaziv la simpla definiție a cuvântului custodie, fără a da apreciere impedimentelor, create prin instituirea abuzivă de către Direcția de protecție a drepturilor copilului Rîșcani, mun. Chişinău a acestui statut față de Bouroș Ludmila – nu au pertinență speței, în conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă, în condițiile în care obiectul acțiunii este de stabilire a domiciliului minorei. Mai mult, acest argument exprimă o poziție contradictorie a apelantei Bouroș Ludmila, or reieșind din conținutul Dispoziției DPDC Râșcani mun. Chișinău nr. *****, apelanta a dat acordul la instituirea custodiei sale asupra copilului ***** (f. d. 225 Vol. I).
49. Argumentele invocate în apel, cu privire la faptul că prima instanță a ignorat poziția copilului *****, născută în *****, cu referire la dorința de a i se stabili locul de trai cu bunica pe linie maternă – se apreciază ca nefiind pertinentă, deoarece nu combate și nu infirmă în nici un mod concluzia primei instanțe, *fiind irelevantă prin prisma prevederilor aplicabile situației de fapt, care determină respingerea acțiunii pe argumente legale și cu caracter peremptoriu, ce degrevează instanța de necesitatea aprecierii celorlalte argumente faptice invocate.*
50. În subsidiar, se reține că întinderea obligației privind motivarea unei hotărîri, poate varia în funcție de natura deciziei (Ruiz Torija împotriva Spaniei, pct. 29; Hiro Balani împotriva Spaniei, pct. 27) și trebuie analizată în lumina circumstanțelor speței: trebuie să se țină seama în special de diversitatea motivelor pe care un justițiabil le poate ridica în instanță și de diferențele din statele contractante în materie de dispoziții legale, cutume, concepții doctrinare, prezentarea și redactarea hotărârilor și deciziilor (Ruiz Torija împotriva Spaniei, pct. 29; Hiro Balani împotriva Spaniei, pct. 27).
51. Alte argumente importante, care ar determina o altă concluzie a instanței de apel, nu au fost stabilite.
52. *Completul de judecată, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu, constată că instanța de judecată ierarhic inferioară, justificat, pronunţându-se asupra aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil în speță, a ajuns la concluzia de respingere a solicitărilor respective.*
53. În aceste condiții, instanța de apel constată că prima instanță a aplicat corect normele de drept material și procesual incidente, a realizat o apreciere judicioasă a probelor administrate și a motivat concludent soluția de respingere a acțiunii.
54. Prin urmare, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că motivele invocate în apel nu sunt de natură să răstoarne concluziile instanței de fond și nu relevă încălcări de drept sau erori de apreciere care să justifice modificarea ori casarea hotărârii atacate, motive pentru care va respinge cererea de apel declarat de Bouroș Ludmila, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 octombrie 2024, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Bouroș Ludmila către Perciun Vladimir, autoritatea publică care expune concluzii – Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani mun. Chișinău, privind stabilirea locului de trai al copilului minor.
55. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ al Curţii de Apel Centru -

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de Bouroș Ludmila, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 15 octombrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bouroș Ludmila către Perciun Vladimir, autoritatea publică care expune concluzii - Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani mun. Chișinău, privind stabilirea locului de trai al copilului minor.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecătorul Dimitriu Serghei

Judecătorii Bolocan Elena

Gîrleanu Violeta